

платформи Product Hunt Golden Kitty Awards в номінації "Найбільш дивний продукт року", обігнавши при цьому "The Boring Company" Ілона Маска [3].

Зараз в Україні з'явився клас інвесторів, які володіють тимчасово вільними коштами, не мають можливості вирішити, куди вкласти свої гроші, оскільки в умовах фінансової нестабільності багато традиційних інвестиційних інструментів втратили привабливість і перспективність, але придбали досить високу ризикованість. У країні, як показує досвід, з'явилися інвестори, готові вкласти значні кошти в перспективні Start-up.

Для підвищення інвестиційної привабливості Start-up, поряд з ідеєю необхідно сформувати ефективну бізнес-ідею, яка повинна виглядати досить переконливо і мати мінімальний рівень невизначеності, хоча, як правило, мова йде про щось нове для користувача, недостатньо перевірене і невідоме. У інвестора виникає невизначеність відносно реакції аудиторії на ту чи іншу ідею, сприйняття бізнес-моделі, зацікавленості товарами, що пропонуються, роботами, послугами, технологіями тощо. Але ретельно продумана і грамотно здійснена презентація бізнес-ідеї здатна переконати та налаштувати інвестора лояльно, тому підприємець-початківець повинен бути готовий транслиувати свою ідею і бізнес-ідею зрозумілим доступним засобом до середовища потенційних партнерів. Крім того, оскільки у Start-up немає ринкової історії, бренду та інших інструментів для залучення інвесторів, його лідеру потрібно запропонувати неординарні рішення, нестандартні бізнес-ідеї, оригінальні моделі функціонування свого підприємства.

Таким чином, ефективно і грамотно побудована команда Start-up, разом із загальними ключовими факторами успіху, повинна створити унікальні (оригінальні, що виділяються на загальному тлі) ідеї та бізнес-ідеї, що прагнуть до залучення якомога більшого обсягу ресурсів у свій розвиток.

### **Література**

1. *Магдануров Г.* Предпринимательство в IT: методич. пособ. / Г. Магдануров. – 2013. – 135 с.
2. *Ash Maurya.* Running Lean / Maurya Ash. – 2013. – 278 с.
3. Економічна правда. Український Petcube обігнав Маска на премії Product Hunt. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2018/01/30/633523/>

УДК 338.242.2

**Наталія Чухрасва**

*к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства  
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,*

[0612nataliya@gmail.com](mailto:0612nataliya@gmail.com)

**Владислав Яременко**

*студент 5 курсу факультету економіки та управління  
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,*

[jaremenk-vladk@ukr.net](mailto:jaremenk-vladk@ukr.net)

## **РОЛЬ ТА МІСЦЕ БІЗНЕС-ІНКУБАТОРІВ В ЕКОНОМІЦІ ЗНАНЬ**

## **РОЛЬ И МЕСТО БИЗНЕС-ИНКУБАТОРОВ В ЭКОНОМИКЕ ЗНАНИЙ**

## **ROLE AND PLACE OF BUSINESS INCUBATORS IN THE ECONOMY OF KNOWLEDGE**

**Анотація.** У роботі визначено і проаналізовано сутність та роль бізнес-інкубаторів, їх функціонування та використання в усьому світі. Виявлено вплив бізнес-інкубаторів на інноваційний розвиток та розвиток економіки загалом.

**Аннотация.** В работе определены и проанализированы сущность и роль бизнес-инкубаторов, их функционирование и использование во всем мире. Вывявлено влияние бизнес-инкубаторов на инновационное развитие и развитие экономики в целом.

**Abstract** The work defines and analyzes the essence and role of business incubators, their functioning and use throughout the world. The influence of business incubators on innovative development and development of the economy as a whole is revealed.

Найбільш популярними міжнародними організаціями на сьогодні є: Національна асоціація бізнес-інкубаторів Сполучених Штатів (США) (2007 рік), бізнес-інкубатор Великобританії (UKBI, 2007), InfoDev - керівництво групи Світового банку (InfoDev, 2009), Організація економічного співробітництва та Розвитку (OECD, 1997), Європейська мережа бізнесу та інновацій та Європейська комісія (ЄС 2002), що зосереджені на виконанні бізнес-інкубаційних та інноваційних програм, спрямованих на зміцнення успішного зростання економічного та соціального розвитку.

Інноваційний центр (бізнес-інкубатор) – це місце, спрямоване на економічний розвиток через підтримку компаній-початківців та розвиток їх бізнесу, а також існуючих малих та середніх компаній [1]. Тобто це спеціалізований заклад, в якому створені умови для розроблення і застосування суб'єктами малого та середнього підприємництва інноваційних технологій. Серед розмаїття визначень бізнес-інкубатору, таких як: ефективні зв'язки талантів, організації передачі технологій, системи руху капіталу та групи технічних ноу-хау для залучення підприємницьких талантів та прискорення розвитку нових компаній, Хакет і Ділтс визначають бізнес-інкубації як певний засіб, який намагається забезпечити свій проект стратегічною доданою вартістю за допомогою системи втручання з моніторингу та надання допомоги підприємцям. Власне бізнес-інкубатор є інструментом який представляє собою певну допоміжну стратегічну силу, яка значно підвищує успішність проекту та його реалізацію у майбутньому. Отже головна мета програми інкубації — готувати і випускати інноваційні підприємства, які після завершення інкубаційного періоду в перспективі мають стати фінансово життєздатними й автономними. Зазвичай тривалість перебування новоутвореної фірми в інкубаторі в більшості випадків не перевищує термін три роки, що є достатнім для самостійного вирішування господарських проблем [5].

Варто виокремити поняття інновації та трансферу технологій, як ключових складових, без яких сутність бізнес-інкубатора втрачає сенс. Інновація - це процес внесення змін та новизни у продуктах, послугах та діловій практиці, що створюють економічні та соціальні вигоди. ЄС та OECD визначає інновації як впровадження нового або значно вдосконаленого продукту, послуги, процесу, нового маркетингового методу або нового організаційного методу в діловій практиці, організації роботи або зовнішніх зв'язках. Трансфер технологій визначають як розвиток технологій за допомогою дослідницьких програм університетів, що включають інструменти дослідження та формальне ліцензування винаходів та програмного забезпечення [2].

Багато науковців акцентують увагу на важливості бізнес-інкубатору як одного з інструментів економічного зростання країни. Найважливішим елементом інкубаторів на ранніх стадіях є послуги, такі як мережеві зв'язки та кластеризація. Крім того, дослідження Абетти П. А. показали, що показник виживання в межах інкубаторів становить близько 95%, що свідчить про доцільність і необхідність приєднання компаній до програми. Проведений статистичний аналіз на основі окремо взятих проектів підтверджує, що вартість однієї роботи становить 6450 євро, при цьому середній темп зростання продажів збільшується на 160% на рік протягом та після інкубаційного періоду [3].

Висновки Аль-Мубаракі також свідчать про успішне функціонування інкубаторів та реалізацію інноваційних програм, що може призвести до:

1. посилення економічного розвитку шляхом створення робочих місць;
2. посилення підприємницького клімату;
3. комерціалізація та передача технологій для випускних компаній;
4. стійкість випускних компаній на ринку з високим рівнем виживання;
5. прискорення інновацій із розумним продуктом та послугами;
6. диверсифікація економіки за результатами компаній, таких як інновації

та технології [4].

Соціальне значення бізнес-інкубаторів на ринку праці та їх вплив на економічний розвиток загалом підтверджується іншими дослідженнями, а саме :

- фінансові показники бізнес-інкубаторів є найвищими у всьому світі, що відображає позитивний вплив на економічний розвиток;
- інкубатори відіграють активну роль у вихованні бізнесу та збільшенні показників виживання на ранніх стадіях початкових компаній. Бізнес-інкубатори та

інноваційні програми стали важливою темою у всьому світі та сприяють економічному зростанню.

– моделі бізнес-інкубаторів, що були визначені як високотехнологічні, сприяли поширенню та розвитку технологічних секторів у кожній країні новими продуктами та новими послугами. Стійкість інноваційних програм та програм бізнес-інкубаторів забезпечується високим рівнем виживання (81-90%) підприємств малого та середнього бізнесу і стійкістю інноваційних програм, які ґрунтуються на високому рівні створення робочих місць (понад 50 робочих місць на рік) та великій кількості випускників і компаній-замовників (близько 25 компаній на рік) [8].

Інше дослідження NBIA показало, що життєво важливими цілями програм бізнес-інкубаторів є диверсифікація місцевої економіки та прискорення зростання місцевої промисловості. Національна асоціація NBIA продемонструвала, що найпопулярнішим типом бізнес-інкубаторів стали технологічні інкубатори [6].

Бізнес-інкубатори можуть бути забезпечені інноваціями за допомогою:

- формування досвідченого ринку підприємств;
- генерування соціального капіталу;
- надання інформації про існування;
- наявності технологічних рішень.

Хоча і бізнес-інкубатори реалізують успішну підтримку підприємця надаючи широкий спектр послуг, поряд з цим, в країнах, що розвиваються, бізнес-інкубатори мають ряд і негативних тенденцій [7]:

1. залежність інкубатора від уряду як основних спонсорів для досягнення цілей самостійності;
2. більшість культурних показників наближені до низького рівня таких як інновації, креативність, цифровий підйом підприємництва, вміння та світова освіта;
3. вплив на політику формує різні перспективи, такі як роль уряду та університетів в управлінні та фінансуванні інкубаторів.

Отже, не зважаючи на зазначені недоліки, бізнес-інкубатори - це об'єкт економічного та соціального розвитку, що призначені забезпечувати необхідною інфраструктурою потенційних компаній-початківців, допомагати їм у створенні та прискоренні їхнього зростання та успіху завдяки комплексній програмі підтримки бізнесу. Головна мета - побудувати успішні інноваційні підприємства, які в майбутньому, крім того, що стануть фінансово життєздатними та самостійними, сприятимуть появі нових робочих місць, впровадженню нових технологій і створенню цінності національної економіки країни.

### **Література**

1. InfoDev. (2009). Mixed-use Incubator Handbook: A Start-up Guide for Incubator Developers, JBV 2002. Lesson 17: Business incubators. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.jbv.com/lessons/lesson17](http://www.jbv.com/lessons/lesson17)
2. Hardy, R. (2010). Report of COUNCIL ON GOVERNMENTAL [Електронний ресурс]. – Режим доступу: RELATIONS. [http://www.cogr.edu/sites/default/files/21\\_Questions\\_Paper.pdf](http://www.cogr.edu/sites/default/files/21_Questions_Paper.pdf)
3. Abetti, P.A. (2014), 'Government-supported incubators in the Helsinki region: Infrastructure, results and best practice', Journal of Technology Transfer 29 (1), 19-40.
4. Аль-Мубаракі, Х., Ахмед А., Аль-Аджемї Р. Кращі практики бізнес-інкубаторів у розвинутих країнах та країнах, що розвиваються: дорожня карта для країн Ради співробітництва в Перській затоці./ Х. Аль-Мубаракі, - Університет Сассексу, Англія: Всесвітня асоціація сталого розвитку, 2014 - С. 23.
5. NBIA (National Business Incubation Association). (2009). What is Business Incubation? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://research.aston.ac.uk/portal/files/18872941/Business\\_incubation\\_literature\\_review\\_and\\_suggestion\\_for\\_situated\\_theorising.pdf](https://research.aston.ac.uk/portal/files/18872941/Business_incubation_literature_review_and_suggestion_for_situated_theorising.pdf)
6. Campbell, D. F. J., & Carayannis, E. G. (2014). Explaining and comparing quality of democracy in quadruple helix structures: the quality of democracy in the United States and in Austria, challenges and opportunities for development. In E. G. Carayannis, D. F. J. Campbell, & M. P. Efthymiopoulos (Eds.), Cyber-development, cyber-democracy and cyber-defense. challenges,

opportunities and implications for theory, policy and practice (pp. 117–148). New York, NY:Springer. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-4939-1028-1\\_4](http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-4939-1028-1_4)

7. Аль-Мубаракі, Х., Мухаммад А., & Буслер М. Інновації та підприємництво - потужні інструменти для сучасної економіки, основаної на знаннях./ Х. Аль-Мубаракі - Springer Publishers, 2015 – С.36.

8. Wynczyk, P., & Raine, A. The performance of business incubators and their potential development . / P.Wynczyk, A. - Raine Local Economy, 2015 - 20(2), 205–220 с.